

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 26.10.2022, klo 10:00 - 12:08

Paikka Tuusulan kunnantalo, kokoustila Kunnanhallitus

Käsitellyt asiat

- § 35 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 36 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 37 Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma 2023**
- § 38 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategia 2023-2025, lausunto**
- § 39 Äitienpäiväkunniamerkkien hakeminen 2023**
- § 40 Ilmoitusasiat**
- § 41 Keskusteluasiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Anja Matikainen, puheenjohtaja
Leena Haatainen
Leena Mäkelä
Kullervo Mäkinen
Annette Nieminen
Aune Savolainen, etäyhteys
Pirjo Yltävä

Muut saapuvilla olleet

Sara Tallsten, sihteeri
Heidi Hagman, kehittämispäällikkö, esittelijä

Allekirjoitukset

Anja Matikainen
Puheenjohtaja

Sara Tallsten
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

16.11.2022

15.11.2022

Aune Savolainen

Pirjo Yltävä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Julkaistu yleisessä tietoverkossa 24.11.2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 35

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 36

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet

Aune Savolainen ja Pirjo Yltävä.

Päätös

Valittiin tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet

Aune Savolainen ja Pirjo Yltävä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 37

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma 2023

TUUDno-2018-752

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma, ikne 26.10.2022

Verkkojulkisuus rajoitettu

2 Palveluverkko-ohjelman aikataulu 17.10.2022, ikne 26.10.2022

Verkkojulkisuus rajoitettu

Palveluverkkosuunnitelmasta palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma hyväksyttiin ensimmäisen kerran 12.11.2018, jonka jälkeen sitä päivitettiin vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019, 7.12.2020 ja 13.12.2021. Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma kuvaa sekä hyväksytyyn palveluverkko-ohjelman että tarkastelee, laajemmin millaisia palveluita nyt ja tulevaisuudessa tuotamme. Kuvaamme palveluiden nykytilan ja keskeisimmät muutoshaasteet toimintaympäristön, lainsäädännön tai havaittujen palveluiden laatua koskevien muutostarpeiden kautta. Osana tämän suunnitelmaa yhteenvetoa esitämme, mitä palveluita me tarkastelemme laajemmin tulevien vuosien aikana.

Palveluverkkosuunnitelman uudistaminen on tullut ajankohtaiseksi myös uudistuneen kuntastrategian, kuluvan valtuustokauden pormestariohjelman ja hyvinvointialueuudistuksen myötä.

Palveluverkkosuunnitelman ja palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelman taustalla on laajaa poikkihallinnollista yhteistyötä. Suunnitelman etenemistä ohjasi kunnan johtoryhmä ja sekä erillinen työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi kansliapäällikkö ja jäsenenä toimialueiden kehittämispäälliköt sekä talouden ja palveluverkon asiantuntijat. Järjestimme vuoden 2022 aikana kaksi johtoryhmien yhteiskokousta suunnitelman valmisteluun.

Palveluverkkosuunnitelman tueksi tehtiin vuosina 2019 ja 2020 laajaa ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman tavoitteet ovat:

- Kuvata hyväksytyyn palveluverkko-ohjelman toteutuminen ja keskeisimpien projektien tilanne
- Kuvata kunnan palveluiden nykytilanne ja vaihtoehtoiset palveluiden järjestämistavat sekä tulevaisuuden muutoshaasteet
- Tehdä arviointia tulevaisuuden kunnan palveluista
- Luoda pohja tulevaisuuden henkilöstösuunnitelmille
- Päättää keskeisimmät tarkastelukohteet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Palveluiden järjestämisen nykytila ja tulevaisuus sekä kehittäminen

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan on kuvattu sekä palveluiden järjestämisen nykytila että tulevaisuuden muutoshaasteet. Sivistyksen toimialue on pohtinut tulevaisuutta nelikentällä, jossa on kuvattu lähipalveluna toteutettavat palvelut, kuntatasoiset palvelut, seudulliset palvelut ja muut palvelutuottamistavat. Yhteiset palvelut, kasvu ja ympäristö sekä kuntatoimiala on kuvannut palveluiden nykytilan ja tulevaisuuden muutostarpeet.

Keskeisinä muutosvoimat Tuusulassa on nähtävissä seuraavat:

- Hyvinvointialueiden muodostuminen, kunnan rooli hyvinvointialueen kumppanina, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen korostumisen
- Digitalisaatio
- Väestönmuutokset, väestön kasvun tavoitteet, kasvukunnan edellytysten ylläpitäminen, ikäihmisten määrän voimakas kasvu
- Osaavan työvoiman saanti, TE-palveluiden siirtyminen valtionhallinnosta kuntiin
- Henkilöstön saatavuus ja osaamisen kehittäminen
- Lainsäädännön muutokset

Haluamme olla ketteriä ja kehittää tulevaisuuden kunnan palveluita jatkuvana prosessina. Olemme ottaneet haltuun erilaisia kehittämismenetelmiä, kuten LEAN ja palvelumuotoilu. Tavoitteenamme on mitata entistä paremmin asiakaskokemusta. Kehittämistä tulee tehdä osana arjen toimintaa. Tuusulan kunnassa on käytössä salkkutyökalu, jossa seuraamme sekä strategiaan sidottujen tavoitteiden etenemistä että erilaisia kehittämistoimia. Kuntalaislähtöinen kehittäminen on hyväksytty osana kunnan osallisuusmallia.

Palveluverkko-ohjelman toteutuminen

Vuonna 2018 hyväksytyn ja vuosittain päivitetyn palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseksi on käynnistetty vuoden 2021 alussa palveluverkko-ohjelma, jolla johdetaan palveluverkon toteutusta hyväksytyn ohjelmamallin mukaisesti. Ohjelman tavoitteena on toteuttaa palveluverkkosuunnitelma hallitusti, kustannustehokkaasti sekä laaditun aikataulun ja laatutavoitteiden mukaisesti halliten samalla ohjelman tunnistettuja riskejä. Tavoitteena on toteuttaa ohjelma niin, että kokonaisvaikutus kunnan talouteen on pitkällä aikavälillä positiivinen.

Ohjelman organisaatio koostuu ohjausryhmästä, työryhmästä, ydintiimistä, projekteista sekä poikkileikkaavista projekteista. Ohjelma raportoi kuukausiraportilla ohjelman etenemisestä ohjausryhmälle, jona toimii kunnan johtoryhmän ja poliittisen johtoryhmän yhteiskokous.

Ohjelma koostuu seuraavista projekteista:

- päiväkotia Martta Wendelin
- lukio ja kulttuuritalo Monio
- Tuusulanjärven kampus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Peltokaaren päiväkotia
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan kampus

Lähtökohdat kunnan palveluiden ja palveluverkon kehittämiseksi pormestariohjelmasta ja kuntastrategiasta

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä.
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkoteja ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyy kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon.

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa

14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Taustaa palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Aiemmin hyväksytyssä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmassa on todettu, että palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja laajojen sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen.

Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta.

Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä.

Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisoitien myötä.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Ikäihmisten neuvosto päättää

- hyväksyä osaltaan palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman ja
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman.

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Käydyn keskustelun perusteella ikäihmisten neuvosto päätti yksimielisesti lausua seuraavasti:

"Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelmassa tulisi huomioida kaksi keskeistä kokonaisuutta tuusulalaisten ikäihmisten kannalta:

1. Ikäihmisten voimakkaasti kasvava määrä ja kunnan pito- ja vetovoima ikäihmisten näkökulmasta

- Ikäihmisille suunnatut palvelut heikolla tasolla. Ikäihmisten hyte-palveluihin tulee panostaa nykyistä enemmän Tuusulassa. Myös kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tarjonnasta on huolehdittava, esim. elokuvanäytökset, taidenäyttelyt jne. Kirjastopalveluiden keskeinen sijainti tärkeää ikäihmisille. Kaupallisten palveluiden yhteyteen toivotaan elämyksellisyyttä ikäihmisten iloksi - kahviloita, pikkuputiikkeja, markkinoiden pitopaikkaa jne.
- Ikäihmisten kokoontumistilat ja erilaisten tilojen päivkäyttö (iltakäyttö ei sovellu ikäihmisille) varmistettava. Toiveissa on ihan omia tiloja ikäihmisten kokoontumisille ja eläkeläisyhdistyksille keskeisillä sijainneilla eri puolilla kuntaa esim. kampuksilla
 - Yksinäisyys tappaa (mm. sairastavuuden kasvaessa) ja sosiaalisen kanssakäymisen edellytykset varmistettava eri puolilla kuntaa
 - Kampuksilla on mahdollistettava ikäihmisten päiväaikaiset tapaamiset
 - Hyrylän uuden sote-keskuksen yhteyteen toivotaan toteutettavan ikäihmisten kokoontumistiloja. Toiveissa on myös mahdollisuus yhteiskäyttää Prisma-keskuksessa olevia kokoontumistiloja.
 - esim. Kellokoskella ei ole riittävän suuria tiloja ikäihmisten tapaamiselle muualla kuin koulukeskuksessa. Haasteena on, että tilojen yhteiskäyttö koulukeskuksessa ei toimi. Syksyn aikana esim. 2/3 kirnu-salin käyttökerroista peruttu koulun toimesta. Yhteisötila Kellotupa on liian pieni 70-80 hlö kuukausittaisille ikäihmisten tapaamisille.
 - Ulkotilat ja katetut ulkotilat ja niiden kehittäminen on myös huomioitava, esim. shakkipelilauta, boccia-kenttä ja penkit lisäävät ulkotilan käyttömahdollisuuksia

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Tuusulan haja-asutusalueiden pito- ja vetovoima huolestuttaa.
 - Kulkuyhteyksiä ja joukkoliikennettä/kutsuliikennettä kyliltä parannettava palveluihin ja keskusta-alueille
2. Yhteiskunnan digitalisaatio lisääntyy ja ikäihmisten digikyvykkyyksistä huolehdittava
- Monien asioiden hoito siirtyy digitaaliseksi ja jos digiasiointi ei onnistu, on vaarassa ikäihmisten syrjäytyminen ja yhteiskunnan kyydistä tipahtaminen
 - tämä saattaa johtua esim. osaamisen/tahton/kiinnostuksen/laitteiston puutteesta tai fyysisistä rajoitteista johtuen
 - ikäihmisille tulisi mahdollistaa heidän omaehtoista asioimista. Ikäihmiset eivät halua olla toisten autettavana tai heillä ei ole henkilöitä, jotka voisi auttaa
 - kunnan tulisi linjata miten tuetaan digitaitojen kasvattamista ja digilaitteiden saavutettavuutta ja/tai hankintaa
 - inhimillisyys ja sosiaalisen kanssakäymisen merkitys olisi huomioitava
 - Kunnan tulee koordinoita ja mahdollistaa tuusulalaisille (ikäihmisille) annettavaa digitukea
 - Kunnan tulee tarjota tuusulalaisille fyysisen asioinnin mahdollisuus (keskitetty asiointikanava) digiasioinnin rinnalla
 - Kunnan tulee omalta osaltaan mahdollistaa sähköistä asiointia toisen puolesta ja tuettua asiointia"

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ikäihmisten neuvosto päätti lausua seuraavasti:

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelmassa tulisi huomioida kaksi keskeistä kokonaisuutta tuusulalaisten ikäihmisten kannalta:

1. Ikäihmisten voimakkaasti kasvava määrä ja kunnan pito- ja vetovoima ikäihmisten näkökulmasta

- Ikäihmisille suunnatut palvelut heikolla tasolla. Ikäihmisten hyte-palveluihin tulee panostaa nykyistä enemmän Tuusulassa. Myös kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tarjonnasta on huolehdittava, esim. elokuvanäytökset, taidenäyttelyt jne. Kirjastopalveluiden keskeinen sijainti tärkeää ikäihmisille. Kaupallisten palveluiden yhteyteen toivotaan elämyksellisyyttä ikäihmisten iloksi - kahviloita, pikkuputiikkeja, markkinoiden pitopaikkaa jne.
- Ikäihmisten kokoontumistilat ja erilaisten tilojen päivkäyttö (iltakäyttö ei sovellu ikäihmisille) varmistettava. Toiveissa on ihan omia tiloja ikäihmisten kokoontumisille ja eläkeläisyhdistyksille keskeisillä sijainneilla eri puolilla kuntaa esim. kampuksilla
 - Yksinäisyys tappaa (mm. sairastavuuden kasvaessa) ja sosiaalisen kanssakäymisen edellytykset varmistettava eri puolilla kuntaa
 - Kampuksilla on mahdollistettava ikäihmisten päiväaikaiset tapaamiset
 - Hyrylän uuden sote-keskuksen yhteyteen toivotaan toteutettavan ikäihmisten kokoontumistiloja. Toiveissa on myös mahdollisuus yhteiskäyttää Prisma-keskuksessa olevia kokoontumistiloja.
 - esim. Kellokoskella ei ole riittävän suuria tiloja ikäihmisten tapaamiselle muualla kuin koulukeskuksessa. Haasteena on, että tilojen yhteiskäyttö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

koulukeskuksessa ei toimi. Syksyn aikana esim. 2/3 kirnu-salin käyttökerroista peruttu koulun toimesta. Yhteisötila Kellotupa on liian pieni 70-80 hlö kuukausittaisille ikäihmisten tapaamisille.

- Ulkotilat ja katetut ulkotilat ja niiden kehittäminen on myös huomioitava, esim. shakkipelilautaa, boccia-kenttä ja penkit lisäävät ulkotilan käyttömahdollisuuksia
 - Tuusulan haja-asutusalueiden pito- ja vetovoima huolestuttaa.
 - Kulkuyhteyksiä ja joukkoliikennettä/kutsuliikennettä kyliltä parannettava palveluihin ja keskusta-alueille
2. Yhteiskunnan digitalisaatio lisääntyy ja ikäihmisten digikyvykkyyksistä huolehdittava
- Monien asioiden hoito siirtyy digitaaliseksi ja jos digiasiointi ei onnistu, on vaarassa ikäihmisten syrjäytyminen ja yhteiskunnan kydyistä tipahtaminen
 - tämä saattaa johtua esim. osaamisen/tahdon/kiinnostuksen/laitteiston puutteesta tai fyysisistä rajoitteista johtuen
 - ikäihmisille tulisi mahdollistaa heidän omaehtoista asioimista. Ikäihmiset eivät halua olla toisten autettavana tai heillä ei ole henkilöitä, jotka voisi auttaa
 - kunnan tulisi linjata miten tuetaan digitaitojen kasvattamista ja digilaitteiden saavutettavuutta ja/tai hankintaa
 - inhimillisyys ja sosiaalisen kanssakäymisen merkitys olisi huomioitava
 - Kunnan tulee koordinoita ja mahdollistaa tuusulalaisille (ikäihmisille) annettavaa digitukea
 - Kunnan tulee tarjota tuusulalaisille fyysisen asiointin mahdollisuus (keskitetty asiointikanava) digiasioinnin rinnalla
 - Kunnan tulee omalta osaltaan mahdollistaa sähköistä asiointia toisen puolesta ja tuettua asiointia

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 307, 12.09.2022
Ikäihmisten neuvosto, § 38, 26.10.2022

§ 38

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategia 2023-2025, lausunto

TUUDno-2022-1714

Kunnanhallitus, 12.09.2022, § 307

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Sailas, Heidi Hagman
virpi.sailas@tuusula.fi, heidi.hagman@tuusula.fi
kansliapäällikkö, kehittämispäällikkö

Liitteet

- 1 Keusote 19.8.2022, Lausuntopyyntö Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta sidosryhmille, khall 12.9.
- 2 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnos 2023-2025, khall 12.9.2022

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä muuttuu hyvinvointialueeksi 1.1.2023, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän toiminnan lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä Ridasjärven päihdehoitokeskuksen toiminta, osia Eteva kuntayhtymän toiminnasta sekä kunnista koulupsykologeja ja -kuraattoreita.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategian tulee olla valmis 1.1.2023. Strategian valmistelussa on kuultu niin asukkaita, asiakkaita, päättäjiä kuin henkilöstöä. Strategian valmistelijat pyytävät ajatuksia ja näkemyksiä strategian laatimisen tueksi myös sidosryhmiltä. Jokaisen sidosryhmän toivotaan laativan yhden yhteisen vastauksen kyselyyn. Vastaukset huomioidaan osana hyvinvointialueen strategian laadintaa. Lausuntoja pyydetään 5.9.2022 mennessä. Tuusulan kunta on pyytänyt ja saanut lisää aikaa lausunnon antamiselle.

Hyvinvointialueella on lain mukaan oltava strategia, jossa aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategian tulee ohjata koko hyvinvointialueen toimintaa eli sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta. Palvelualuestrategia ja pelastustoimen palvelutasopäätös täydentävät strategiaa tarkemmalla tasolla.

Kommentoitavana oleva strategialuonnos sisältää hyvinvointialueen tahtotilan, arvot, tavoitteet, painopisteet ja erottautumistekijät. Syksyn aikana työstetään strategiassa onnistumista edellyttävät toimenpiteet sekä keskeiset periaatteet ja avainmittarit, joilla seurataan strategian toteutumista. Hyvinvointialuestrategia viedään Keski-Uudenmaan aluevaltuuston päätettäväksi joulukuussa 2022.

Tuusulan kunnan lausunto:

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Strategialausunnoille annettu aika on lyhyt ja siitä syystä ei ole ollut mahdollista tehdä laajaa kuulemista kunnan eri toimielimissä. Lausunto on valmisteltu kunnan johtoryhmässä.

Strategisten tavoitteiden teemat ovat hyvät. Hyvinvointialueen strategiassa asukas on keskiössä. Strategia huomioi palveluiden laadun, vaikuttavuuden ja sujuvuuden. Hyvinvointialueen henkilöstön näkökulma ja kumppanuudet on huomioitu. Strategia on kuitenkin vielä hyvin ylätasoinen ja siitä puuttuu mm. strategisia tavoitteita konkretisoivat tavoitteet ja tavoitteiden toteutumisen mittarit. Koska strategian sisältöä on avattu vähäisesti, on arviointia niistä vaikea tehdä. Keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä tulisikin kuvata tarkemmin. Strategisten asiakirjojen kokonaisuuden ja strategisen ohjausjärjestelmän kuvaus olisi liitettävä strategiaan. Myös toimenpidesuunnitelmia tulisi avata. Strategian toteutumisen seurannan kuvausta tulisi vielä täsmentää. Strategisista mittareista todetaan, että ne laaditaan syksyn aikana. Strategian sisällön arviointi kokonaisuudessaan ei vielä ole mahdollista.

Strategiassa on tunnistettu Keski-Uudenmaan alueen erityispiirteitä ja nykytilaa (mm. väestön kasvu ja ikääntyminen, asukkaiden hyvinvoinnin tila), jotka vaikuttavat palvelutarpeeseen. Tietoon perustuva ennakointi palvelutarpeen ja toimintaympäristön muutoksista tulee olla strategiatyön ja strategisen johtamisen perusta.

Strategiassa todetaan, että väestön terveydentila on Keski-Uudellamaalla keskimääräistä parempi. Alueellisessa yhteistyössä kunnissa on kuitenkin tunnistettu eroja alueen kuntien välillä ja jopa kuntien sisällä. Tällä perusteella hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisen näkökulma sekä ennaltaehkäisevän toiminnan rooli tulee huomioida strategisessa ajattelussa paremmin. Samoin strategiassa pitää korostaa eri kuntien palvelutarpeen näkökulmaa vielä vahvemmin.

Hyvinvointialuestrategian tulee lain mukaan (laki hyvinvointialueesta §41) koota hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet. Strategiaan pitääkin sisällyttää vielä selkeämmin myös talouden reunaehdot, koska strategia ohjaa taloussuunnittelua. Tavoitteiden on oltava realistisia, koska kustannuskehityksen on vastattava rahoitusta.

Strategiaprosessiin on luonnoksen mukaan osallistettu laajasti eri tahoja. Kuntatoimijoiden osallisuus valmisteluun on kuitenkin jäänyt hyvin vähäiseksi. Erityisryhmien osallisuus edellyttää usein aktivointitoimia, esteettömyyttä ja tarvittaessa myös kohtuullisia mukautuksia, että osallisuus tosiasiaa toteutuu. Yhteisen hyvinvoinnin edistämisen yhdyspinnan sitouttaminen strategiaan on todella tärkeää. Jatkovalmistelussa kuntien osallistaminen on taattava. Kunnat tulevat olemaan edelleen tärkeitä yhteistyökumppaneita hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Asukkaiden hyvinvointi ja sen edistäminen on sekä kuntien että hyvinvointialueen yhteinen tehtävä. Strategiassa tulee näkyä kumppanuus kuntien kanssa joko tavoitteissa tai painopisteissä.

Sosiaalipalveluiden ja pelastustoimen näkymättömyys strategiassa kiinnittää huomiota. Vaikka pelastustoimen tarkemmat palvelut esitetään palvelutasopäätöksessä, strategiassa tulee huomioida pelastustoimi tasavertaisena toimijana sote-palvelujen rinnalla. Ilmeisesti turvallisuuteen viittaamalla tarkoitetaan pelastustoimea, mutta tämä kirjaus ei ole riittävä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategiasta.
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan kokouksessa.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Tuija Reinikainen ja Laura Åvall esittivät päätökseen seuraavan lisäyksen:

"Esitämme, että hyvinvointialueen strategisissa painopisteissä otetaan lisäksi huomioon myös palvelujen aito saavutettavuus ja esteettömyys. Lisäksi ennaltaehkäiseviä palveluja ja varhaisen tuen toimintamalleja tulee innovoida ja vahvistaa yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten kanssa." Kunnanhallitus hyväksyi lisäyksen yksimielisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kunnanhallitus päätti

- lisätä lausuntoon, että hyvinvointialueen strategisissa painopisteissä otetaan lisäksi huomioon myös palvelujen aito saavutettavuus ja esteettömyys. Lisäksi ennaltaehkäiseviä palveluja ja varhaisen tuen toimintamalleja tulee innovoida ja vahvistaa yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten kanssa
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirja tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Ikäihmisten neuvosto, 26.10.2022, § 38

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategialuonnos keskeisistä periaatteista 2023-2025, ikne 26.10.2022

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä muuttuu hyvinvointialueeksi 1.1.2023, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän toiminnan lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä Ridasjärven päihdehoitokeskuksen toiminta, osia Eteva kuntayhtymän toiminnasta sekä kunnista koulupsykologeja ja -kuraattoreita.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnos toimitettiin sidosryhmille lausunnonlelokuussa 2022. Strategiakokonaisuuteen tullaan sisällyttämään täydentävinä osina palvelustrategia ja pelastustoimen palvelutasopäätös.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Palvelustrategiassa tulee kuvata periaatteita, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus. Hyvinvointialue pyytää nyt ajatuksia ja näkemyksiä sidosryhmiltä palvelustrategian laatimisen tueksi.

Kommentoitavana oleva palvelustrategialuonnos sisältää palvelujen järjestämisen keskeiset periaatteet. Palvelustrategiaan tullaan sisällyttämään myös strategiakokonaisuutta tukevia avainmittareita, jotka ovat parhaillaan valmistelussa osana hyvinvointialueen strategiamittaristoa. Strategian toimeenpano konkretisoidaan myöhemmin erillisillä toimeenpanosuunnitelmillä.

Jokaisen sidosryhmän toivotaan laativan yhden yhteisen vastauksen keskeisistä periaatteista 4.11. mennessä. Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa muodostuuko palvelustrategian keskeisistä periaatteista hyvinvointialueen palveluiden strategista järjestämistä oikean suuntaisesti ohjaava kokonaisuus. Vastaukset tullaan huomioimaan osana palvelustrategian valmistelua. Luonnos palvelustrategian keskeisistä periaatteista on esityslistan liitteenä.

Strategiakokonaisuutta valmistellaan eteenpäin siten, että se on valmis Keski-Uudenmaan aluevaltuuston käsittelyyn joulukuussa 2022.

Tuusulan kunnanhallitus lausui Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta kokouksessaan 14.9.2022.

Tuusulan kunnan lausunto Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiasta

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua palvelustrategialuonnokseen.

Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa on otettava huomioon 22 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet.

Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista palvelustrategian laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Hyvinvointialueen on julkaistava palvelustrategiansa julkisessa tietoverkossa.

Hyvinvointialueella laadittava palvelustrategia on tärkein asiakirja hyvinvointialueen strategian rinnalla. Palvelustrategiassa asetetaan tavoitteet strategiakaudella tuotettavien palveluiden määrälle, laadulle, saatavuudelle ja kustannuksille.

Sidosryhmien lausunnon antamiselle varattu aika on lyhyt ja asian käsittely laajasti kunnan eri foorumeilla ja toimielimissä ei ole ollut mahdollista. Koska kyseessä on merkittävä asiakirja, on valmistelulle annettava riittävästi aikaa ja valmistelu on tehtävä huolellisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiassa on kuvattu 12 keskeistä periaatetta palveluiden järjestämisessä. Palvelustrategiaan tullaan sisällyttämään myös mm. strategiakokonaisuutta tukevat avainmittarit. Palvelustrategian muu sisältö ei kuitenkaan ole ollut käytettävissä lausuntoa antaessa. Siitä syystä joudumme antamaan lausunnon vaillinaisin tiedoin.

Palvelustrategian 12 keskeisintä periaatetta:

1. Monituottajuusmalli
2. Vertailtavuus
3. Strategisten hankintojen kyvykkyys
4. Valvonta ja sopimusohjaus
5. Verkostoyhteistyö
6. Asukkaiden ja henkilöstön osallisuus
7. Markkinoiden kehittäminen
8. Kevennetty palvelurakenne
9. Asiakasohjaus ja palveluiden yhteensovittaminen
10. Riittävä omapalvelutuotanto
11. Ekologinen kestävyys palvelutuotannossa
12. Palvelujen verkosto

Strategiaan tulisi kirjata, kuinka palvelustrategian keskeisimmät periaatteet aiotaan saavuttaa ja antaa palvelulupaus. Keskeisimmät periaatteet tarkastelevat palvelustrategiaa monipuolisesti eri näkökumista. Periaatteita on kuitenkin paljon ja osa niistä olisi yhdistettävissä (esim. monituottajuusmalli ja riittävä omapalvelutuotanto). Palvelustrategian valmistelussa olisi ollut hyvä ottaa mukaan eri sidosryhmien edustajia, niin kuntien, 3. sektorin toimijoiden kuin myös yksityisen palvelusektorin yrittäjien ja yritysten.

Keskeisimmissä periaatteissa 1. mainitaan monituottajuus määrittelemättä sitä tarkemmin. Palvelustrategiassa tulisikin määritellä, mitkä palvelut hyvinvointialue tuottaa tai pyrkii tuottamaan itse, mitä palveluita yritykset tai kolmas sektori tuottavat tai niiden odotetaan tuottavan. Kunnan elinvoiman näkökulmasta haluamme luoda edellytyksiä alueella toimiville sote-toimialan yrityksille.

Keskeisimmässä periaatteessa 5 Verkostoyhteistyö kuvataan, että ” verkostoyhteistyössä järjestäjä saa tehtävänsä tukea laajalta verkostolta. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Uudenmaan alueen hyvinvointialueet HUS ja kunnat. Alueellista turvallisuutta kehitetään yhteisten valmius ja varautumissuunnitelmien kautta”. Kunnat haluavat toimia yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös 3. sektorin toimijat.

Keskeisimmässä periaatteessa 6. Asukkaiden ja henkilöstön osallisuus määritetään, että ”palvelut muotoillaan asukkaiden tarpeiden mukaisesti yhteydenottotapoja rajaamatta. Osallisuus omaan hoitoon ja palveluun lisää yksilön ja yhteisön hyvinvointia ja vähentää syrjäytymisen riskiä. Asukkaat ja henkilöstö osallistuvat palveluiden muotoiluun osana niiden kehittämistä”. Asukkaiden ja yhteisöjen mukanaolo palveluiden muotoilussa ja kehittämisessä on äärimmäisen tärkeää. Hyvinvointialueen tulee huolehtia siitä, että kunnan, yrittäjien ja kolmannen sektorin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

näkökulma ja osaaminen hyödynnetään alueen palvelustrategian valmistelussa, käytännön toteuttamisessa ja tulosten arvioinnissa.

Keskeisimmässä periaatteessa 8. kuvataan miten ”palvelutuotannossa panostetaan matalan kynnyksen ja kevyen palvelurakenteen palveluihin, jotta raskaiden palveluiden toteuttamiseen jää riittävästi resursseja”. Suuruus ja keskitetty palvelu ei kaikissa tapauksissa tuo etua tai tehokkuutta, eikä integraatio toteudu palveluita viilaamalla. Matalan kynnyksen ennaltaehkäisevistä palveluista tulisi pitää kiinni ja pieniin asioihin on saatava apu lähellä ja nopeasti.

Periaate 9 määrittää asiakasohjausta ja palvelujen yhteensovittamista. ”Lähineuvonta toteutuu yhdenvertaisesti ja yksilöllisesti. Palvelukokonaisuudet suunnitellaan yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti niin, että saat tarvitsemasi palvelun oikeaan aikaan, oikeassa paikassa ja oikean ajan.” Kuntalaisen ja palveluiden käyttäjien näkökulmasta tämä on keskeisimpiä periaatteita. Etenkin heikoimmassa asemassa olevien, ikäihmisten ja erityisryhmien kohdalla tämä on erityisen tärkeää. Palvelustrategiassa tulee huomioida palvelujen aito saavutettavuus ja esteettömyys. Lisäksi ennaltaehkäiseviä palveluja ja varhaisen tuen toimintamalleja tulee innovoida ja vahvistaa yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten kanssa.

Periaatteessa 10 riittävä oma palvelutuotanto kuvataan seuraavasti: ”Emme tee peruuttamattomia palveluratkaisuja. Häiriötilanteisiin varaudutaan riittävällä omalla palvelutuotannolla.” Hyvinvointialueen riittävä palvelutuotanto on määritettävä palveluiden saavutettavuus ja asiakkaiden ja asukkaiden tarpeet huomioiden. Palvelutuotannossa tulee huomioida kuntien erilaisuus ja erilaiset palvelutarpeet. Eri kuntien asukkaita ei saa asettaa eriarvoiseen asemaan asuinkunnasta tai -paikasta riippuen.

Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan ”palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu”. Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset ja erityisryhmät tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät. Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää digipalveluja ovat rajalliset myös tulevaisuudessa. Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan alueen että kunnan eri keskusten pito- ja vetovoimaan. Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ikäihmisten neuvosto päättää

- omalta osaltaan hyväksyä asiaselostuksen mukaisen lausunnon
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon asiassa.

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Käydyn keskustelun perusteella ikäihmisten neuvosto päätti yksimielisesti lausua seuraavasti:

"Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiasta puuttuu konkretia ja annettu lausuntoaika on liian lyhyt monitoimijaisen käsittelyn näkökulmasta. Sosiaali- ja terveystalouden säilyminen lähipalveluina ja niiden saatavuuden, saavutettavuuden ja esteettömyyden varmistaminen on ensisijaisen tärkeää. Ikäihmisten näkökulmasta lähipalveluiden palveluiden määrä ja laatu on kuitenkin tärkeämpää, kuin seinät palveluiden ympärillä.

Ikäihmisten neuvosto yhtyy muutoin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausuntoon ja etenkin keskeisimmästä kokonaisuudesta 12 annettuun lausuntoon:

- Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan "palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu".
- Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan että kuntien ja eri keskusten pito- ja vetovoimaan. Linjaukset lähipalveluista tulee tehdä hyvinvointialueella ennen palveluverkkoa koskevia päätöksiä.
- Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Lähipalvelut voidaan tuottaa sote-asemien, sote-pisteiden, kotiin vietävien palveluiden, liikkuvien palveluiden, hybridi- tai sähköisten etäpalveluiden muodossa. Palveluiden saavutettavuus ja esteettömyys tulee olla ensisijaista asiakkaiden näkökulmasta. Tämä on tärkeää etenkin toistuvasti käytettävien palveluiden osalta. Kertaluonteiset palvelut voidaan tuottaa keskitetyistä pisteistä, mutta palveluita ei voida keskittää ilman toimivia liikenneyhteyksiä palveluun.
- Tuusulan kunta suosittaa tarkkaa pohdintaa siitä, keille tarjotaan lähipalvelua ja keiden on mahdollista hyödyntää keskitettyjä palveluita (esimerkiksi työikäiset). Keskitettyjen palvelujen saavutettavuus julkisen liikenteen kautta on varmistettava ja vaikutettava koko hyvinvointialueen reittisuunnitteluun.
- Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun.
- Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset, erityisryhmät ja lapset, nuoret ja lapsiperheet tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää sähköisiä palveluja ovat rajalliset myös tulevaisuudessa."

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ikäihmisten neuvosto päätti lausua Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiasta seuraavasti:

"Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiasta puuttuu konkretia ja annettu lausuntoaika on liian lyhyt monitoimijaisen käsittelyn näkökulmasta. Sosiaali- ja terveystalouden säilyminen lähipalveluina ja niiden saatavuuden, saavutettavuuden ja esteettömyyden varmistaminen on ensisijaisen tärkeää. Ikäihmisten näkökulmasta lähipalveluiden palveluiden määrä ja laatu on kuitenkin tärkeämpää, kuin seinät palveluiden ympärillä.

Ikäihmisten neuvosto yhtyy muutoin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausuntoon ja etenkin keskeisimmästä kokonaisuudesta 12 annettuun lausuntoon:

- Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan "palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu".
- Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan että kuntien ja eri keskusten pito- ja vetovoimaan. Linjaukset lähipalveluista tulee tehdä hyvinvointialueella ennen palveluverkkoa koskevia päätöksiä.
- Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Lähipalvelut voidaan tuottaa sote-asemien, sote-pisteiden, kotiin vietävien palveluiden, liikkuvien palveluiden, hybridi- tai sähköisten etäpalveluiden muodossa. Palveluiden saavutettavuus ja esteettömyys tulee olla ensisijaista asiakkaiden näkökulmasta. Tämä on tärkeää etenkin toistuvasti käytettävien palveluiden osalta. Kertaluonteiset palvelut voidaan tuottaa keskitetyistä pisteistä, mutta palveluita ei voida keskittää ilman toimivia liikenneyhteyksiä palveluun.
- Tuusulan kunta suosittaa tarkkaa pohdintaa siitä, keille tarjotaan lähipalvelua ja keiden on mahdollista hyödyntää keskitettyjä palveluita (esimerkiksi työikäiset). Keskitettyjen palvelujen saavutettavuus julkisen liikenteen kautta on varmistettava ja vaikutettava koko hyvinvointialueen reittisuunnitteluun.
- Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun.
- Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset, erityisryhmät ja lapset, nuoret ja lapsiperheet tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät. Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää sähköisiä palveluja ovat rajalliset myös tulevaisuudessa."

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 39

Äitienpäiväkunniamerkkien hakeminen 2023

TUUDno-2022-1995

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää ehdotuksia äitienpäiväkunniamerkkien saajiksi liitteenä olevilla lomakkeilla 4.11.2022 mennessä. Kuntien toivotaan myös harkitsemallaan tavalla tiedottavan äitienpäiväkunniamerkin hakemiskäytännöstä alueellaan.

Äitienpäiväkunniamerkkiehdotukset toimitetaan ehdokkaan kotikunnan aluehallintovirastoon. Kunniamerkin myöntämisperusteina ovat ehdokkaan ansiot lasten ja nuorten esimerkillisenä kasvattajana, perhe-elämän ja vanhemmuuden edistäjänä sekä laajemminkin yhteisvastuullisena toisista huolehtimisen ja välittämisen turvaajana. Myös muita yleisempiä ansioita voidaan ottaa huomioon vanhemmuuden rinnalla. Ammatissaan kasvattajina toimiville kunniamerkkiä ei ole tarkoitus antaa. Aluehallintovirasto ei käsittele ammattimaista perhehoitoa harjoittavia koskevia hakemuksia.

Ehdokkaiden alaikäraja on 40 vuotta. Pyrkimyksenä on myös, että palkittavat äidit edustavat mahdollisimman erilaisia ryhmiä, esimerkiksi ansiotyössä käyviä, yksinhuoltajia, maaseudun emäntiä jne. sekä myös eri vähemmistöryhmiä kuten romaneja, saamelaisia ja maahanmuuttajia. Ehdokkaiden tulee edustaa tasapuolisesti äitejä myös ikänsä puolesta. Lasten lukumäärä ei ole määräävä peruste palkitsemiselle. Biologisten äitien lisäksi myös adoptioäitejä ja sijaisäitejä voidaan ehdottaa palkittaviksi.

Huomioon otetaan myös laajempi yhteiskunnallinen kasvatusvastuu ja toiminta; toiminta esimerkiksi lastensuojelu- ja perhejärjestöissä, nuoriso- ja urheilujärjestöissä, koululautakunnissa sekä vanhempainyhdistyksissä.

Tarkoituksena on, että palkitut äidit saapuvat Helsinkiin äitienpäiväjuhlaan, jossa kunniamerkit luovutetaan. Käytännön järjestelyt hoitaa Mannerheimin Lastensuojeluliitto.

Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikunnat ovat pyytäneet, että seuraavia periaatteita noudatetaan äitienpäivämitalien hakumenettelyssä:

- Vähintään puolet ritarikunnille tulevista ehdotuksista tulee kunnilta, järjestöiltä tai vastaavilta yhteisöiltä.
- Enintään puolet ehdotuksista on palkittaviksi esitettyjen äitien omien lasten jättämiä. Jokaisen tällaisen hakemuksen tukena tulee olla vähintään kaksi luotettavaa, toisistaan riippumatonta puoltavaa lausuntoa sellaisilta järjestöiltä tai muilta yhteisöiltä, jotka hyvin tuntevat perheen. Hakemusta, jossa on vain yksi puoltolausunto tai sellaista ei ole lainkaan, ei oteta vastaan, ennen kuin se on täydennetty riittäväillä puolloilla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Muiden omaisten, tuttavien, naapurien jne. laatimia hakemuksia ei hyväksytä, ellei joku viranomainen, järjestö tai muu yhteisö ole ottanut asiaa ajaakseen.

Aluehallintoviraston esitys tehdään asukasluvun perusteella määräytyvän kiintiön mukaisena. Etelä-Suomen alueen enimmäiskiintiö on 14 kunniamerkkiä.

Äitienpäiväkunniamerkkiehdotukset tulee toimittaa Etelä-Suomen aluehallintovirastoon marraskuun 4. päivään 2022 mennessä osoitteella Etelä-Suomen aluehallintovirasto, PL 1, 13035 Hämeenlinna.
Lisätiedot ja ohjeet lomakkeisiin sekä vaadittavat Ritarikuntien kunniamerkkiehdotuslomake ja liitelomake äitienpäiväkunniamerkkihakemukseen löytyvät osoitteesta: <http://stm.fi/aitienpaivakunniamerkit> (kohdasta hakulomakkeet).
Lisäksi lomakkeet voi tilata aluehallintovirastosta. Lisätietoja asiassa antaa kehittämispäällikkö Leena Tulokas, puh. 0295 016 527.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Ikäihmisten neuvosto päättää

- merkitä tiedokseen äitienpäiväkunniamerkkien hakemisen aikataulun ja ohjeet ja kannustaa Tuusulassa toimivia järjestöjä ja yhteisöjä tekemään esityksiä kunniamerkkien saajista aluehallintovirastolle 4.11. mennessä
- käsitellä ehdotukset Tuusulan kunnan nimissä haettavista äitienpäiväkunniamerkkien saajista ja tehdä ehdotuksensa kunniamerkkien saajista kunnanhallitukselle ja edelleen aluehallintovirastolle 4.11. mennessä.

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Keskustelun pohjalta ei noussut ehdotuksista äitienpäiväkunniamerkkien saajista.

Päätös

Ikäihmisten neuvosto päätti:

- merkitä tiedokseen äitienpäiväkunniamerkkien hakemisen aikataulun ja ohjeet ja kannustaa Tuusulassa toimivia järjestöjä ja yhteisöjä tekemään esityksiä kunniamerkkien saajista aluehallintovirastolle 4.11. mennessä
- käsitellä ehdotukset Tuusulan kunnan nimissä haettavista äitienpäiväkunniamerkkien saajista ja tehdä ehdotuksensa kunniamerkkien saajista kunnanhallitukselle ja edelleen aluehallintovirastolle 4.11. mennessä.

Kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta ei noussut ehdotuksista äitienpäiväkunniamerkkien saajista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 40

Ilmoitusasiat

Ikäihmisten neuvoston tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Päätös

Ikääntyvien bussiajelu Hyrylän uusille asuinalueille 15.11. ja 24.11.

Kuntalaisillat 2.11. Kellokoski, 8.11. päiväkotia Martta Wendelin ja 9.11. Jokela

Asukasneuvonnanohjausryhmän edustajat ovat Leena Mäkelä ja Anja Matikainen

Vanhus- ja vammaisneuvoston päivään 2.11. osallistuu kaksi edustajaa

Vapaaehtoistyönkoordinaattoria rekrytoidaan määräaikaiseen työsuhteeseen kahdeksi vuodeksi

Digikoulutustarvekysely

Miina Sillanpään ennakoivan asumisen webinaari 8.11.

Yhteisöllinen asuminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 41

Keskusteluasiat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§35, §36, §37, §38, §39, §40

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.